

ДЕРЖАВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ
Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти
сертифікована на відповідність ДСТУ ISO 9001:2015 / ISO 9001:2015
Кафедра філософії, соціології та політології

**НАЦІОНАЛЬНІ ІНТЕРЕСИ
В СВІТОВІЙ ГЕОПОЛІТИЦІ ТА
ГЕОЕКОНОМІЦІ/
NATIONAL INTERESTS IN WORLD
GEOPOLITICS AND GEOECONOMICS**

**ПРОГРАМА /
COURSE SUMMARY**

Київ 2023

**Розповсюдження і тиражування без офіційного дозволу ДТЕУ
заборонено**

Автор: Губицький Любомир Володимирович

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри філософії, соціології та політології 16.05. 2023 р., протокол № 30.

Рецензенти:

Кравченко А.А., завідувач кафедри філософії, соціології та політології,
доктор філософських наук, професор;
Поживанов О.М., координатор громадської організації «Фонд
муніципальних реформ «Магдебурзьке право»

НАЦІОНАЛЬНІ ІНТЕРЕСИ

**В СВІТОВІЙ ГЕОПОЛІТИЦІ ТА ГЕОЕКОНОМІЦІ /
NATIONAL INTERESTS IN WORLD GEOPOLITICS AND
GEOECONOMICS**

**ПРОГРАМА /
COURSE SUMMARY**

ВСТУП

Програма дисципліни “Національні інтереси в світовій геополітиці та геоекономіці” призначена для студентів першого рівня вищої освіти «бакалавр» ДТЕУ денної форми навчання галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» спеціальності 052 «Політологія» освітньої програми «Політологія міжнародних відносин».

Програму підготовлено відповідно до Стандарту вищої освіти України із зазначеної спеціальності та відповідної освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів ДТЕУ.

Програма складається з таких розділів:

1. Мета, завдання та предмет дисципліни.
2. Передумови вивчення дисципліни як вибіркової компоненти освітньої програми.
3. Результати вивчення дисципліни.
4. Зміст дисципліни.
5. Список рекомендованих джерел.
6. Лист погодження.

I. МЕТА, ЗАВДАННЯ ТА ПРЕДМЕТ

Метою вивчення дисципліни “Національні інтереси в світовій геополітиці та геоекономіці” є ознайомлення студентів з теоретичними засадами геополітики та геоекономіки, сутності геополітичних та геоекономічних інтересів держав на світовій арені, головних напрямів геостратегії України на міжнародній арені.

Завданнями дисципліни “Національні інтереси в світовій геополітиці та геоекономіці” є:

- ознайомлення студентів з етимологією та змістом основних понять, категорій та термінів, пов’язаних з геополітичними та геоекономічними інтересами в світовій політиці;
- вивчення особливостей геополітичного середовища різних регіонів світу, а також національних інтересів великих держав у їх межах;
- формування системних знань про зовнішньополітичну та зовнішньоекономічну діяльність провідних регіональних країн із реалізації національних цілей у чітко визначеному географічному просторі;
- ознайомлення з актуальними глобальними проблемами, які потребують колективного вирішення;
- вироблення навичок дослідження і аналізу документів;

- формування вмінь та навичок роботи з документами в державних установах та органах у сфері реалізації зовнішньої політики України.
- формування вмінь студентів аналізувати офіційну діяльність глав держав і урядів, міністрів закордонних справ, дипломатичних представництв за кордоном, делегацій на міжнародних конференціях з метою реалізації національних інтересів держав.

Предметом вивчення дисципліни є особливості проведення зовнішньої політики провідними акторами і гравцями, прийоми, засоби, форми і методи, які застосовуються провідними акторами і гравцями з метою відстоювання геополітичних та геоекономічних інтересів, становлення та розвитку системи національної безпеки України.

2. ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ ЯК ВИБІРКОВОЇ КОМПОНЕНТИ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

знання:

- теоретичні засади сучасних світових процесів і рушійні чинники, що впливають на політичну і економічну діяльність держав на світовій арені;
- основні етапи розвитку світового політичного процесу;
- основні механізми реалізації всесвітньої історії.

вміння

- виявляти фактори, що впливають на зовнішньополітичну та зовнішньоекономічну діяльність держав;
- змістовно і послідовно аналізувати геополітичне та геоекономічне положення окремих держав світу.

3. РЕЗУЛЬТАТИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна “Національні інтереси в світовій геополітиці та геоекономіці” як обов’язкова компонента освітньої програми, забезпечує оволодіння студентами загальними та фаховими компетентностями і досягнення ними програмних результатів навчання за відповідною освітньо-професійною програмою:

✓

Політологія міжнародних відносин

Номер в освітній програмі	Зміст компетентності	Номер теми, що розкриває зміст компетентності
<i>Загальні компетентності за освітньою програмою</i>		
ЗК 04	Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/ видів економічної діяльності).	1-13
ЗК 06	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.	3-13
<i>Спеціальні компетентності за освітньою програмою</i>		
СК 02	Здатність застосовувати політологічне мислення для розв'язання теоретичних та практичних проблем у політичній сфері на основі опанування класичної та сучасної політичної думки.	3-13
СК 03	Здатність описувати, пояснювати й оцінювати політичні процеси та явища у різних історичних, соціальних, культурних та ідеологічних контекстах.	3-13
СК 05	Здатність аналізувати взаємодію політичних акторів та інститутів, владу та урядування, політичні системи та режими, політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування.	3-13

СК 06	Здатність аналізувати публічну політику на місцевому, національному, європейському та глобальному рівні	3-13
СК 10	<i>Здатність розуміти міжнародні відносини у різних контекстах, зокрема політичному, безпековому, правовому, економічному, суспільному, культурному та інформаційному</i>	3-13
СК 11	<i>Здатність розуміти основи сучасного міжнародного права, його впливу на динаміку міжнародних відносин та зовнішньої політики держав</i>	3-13
СК 12	<i>Здатність аналізувати міжнародні інтеграційні процеси на європейському континенті та місце України в цих процесах</i>	3-13
СК 13	<i>Здатність розуміти основи геополітики та геостратегії суб'єктів міжнародних відносин</i>	3-13
СК 14	<i>Здатність аналізувати процеси світової політики і глобальні проблеми сучасності</i>	3-13
<i>Програмні результати навчання за освітньою програмою</i>		
РН 08	Вміти використовувати базовий категорійно-понятійний та аналітично-дослідницький апарат сучасної політичної науки.	1-2
РН 11	Застосовувати інструментарій нормативної та емпіричної політичної теорії, політичної методології, порівняльної та прикладної політології, міжнародних та глобальних студій у фаховій діяльності.	3-13

PH 12	Вміти аналізувати взаємодію політичних акторів та інститутів, владу та урядування, політичні системи та режими, політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування.	3-13
PH 13	Вміти аналізувати публічну політику на місцевому, національному, європейському та глобальному рівні.	8-13
PH 14	Застосовувати теорії та методи прикладної політології, політичних комунікацій, спеціальних політологічних дисциплін у професійній діяльності.	9-11
PH 17	<i>Аналізувати та оцінювати міжнародну ситуацію, спираючись на різні джерела інформації про міжнародні та зовнішньополітичні події та процеси</i>	9-11
PH 18	<i>Визначати політичні, дипломатичні, безпекові, суспільні, юридичні, економічні й інші ризики у сфері міжнародних відносин та глобальних процесів</i>	9-11
PH 19	<i>Брати участь у фахових дискусіях із проблем міжнародних відносин та зовнішньої політики, поважати опонентів і їхню точку зору</i>	3-13
PH 20	<i>Визначати особливості та застосовувати вміння оцінювати впливи міжнародного середовища на функціонування держав, міжнародних організацій та інших акторів, встановлювати зв'язок між їх діяльністю.</i>	3-13

4. ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Вступ до дисципліни “Національні інтереси в світовій геополітиці та геоekonomіці” .

Предмет, об’єкт та завдання дисципліни «Національні інтереси в світовій геополітиці та геоekonomіці». Методологічна основа дисципліни. Періодизація і структура дисципліни. Основні наукові геополітичні категорії і поняття. Геополітичне положення країни: сутність, властивості, значення. Історіографія до дисципліни «Національні інтереси в світовій геополітиці та геоekonomіці». Зовнішня та внутрішня геополітика. Основні компоненти геоekonomіки, геокультури, геофілософії.

Геополітичний аналіз. Геостратегія ключових акторів світової політики. Геополітичне положення країни: сутність, властивості, значення. Особливості геополітики як науки. Геополітичний аналіз країни, регіону. Аналіз геополітичних ризиків.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1 [с.4-32], 3[с.6-49], 5 [с.7-46]

Додатковий: 8 [с.9-38], 9[с.31-34], 16 [с.35-101], 18[с.13-38], 20[с.19-48]

Інтернет – ресурси: 26-33

Тема 2. Концептуальні засади формування геополітичних інтересів держав

Базові підходи до виявлення суті та принципів геополітики. (Цивілізаційний підхід до історичного процесу. Військово-стратегічний підхід. Теорія географічного детермінізму). Порівняльний аналіз провідних геополітичних шкіл сучасності. Світова політика: підходи до розуміння. Інтерес – одна з головних категорій у світовій політиці. Реалізація інтересів держави через геополітичне протистояння і територіальну експансію. Роль національного інтересу в міжнародних відносинах. М.Данилевський – основоположник цивілізаційного підходу. Концепція М.Данилевського у працях російського філософа К. Леонтьєва, німецького філософа О. Шпенглера, російського вченого-євразійця П.Савицького, Л. Гумільова, Дж. Тойнбі. Ф. Ратцель (антропогеографія), Р. Челлен (система геонаук), Х. Маккіндер («Географічна вісь історії»), одна з перших глобальних геополітичних концепцій), А.Т. Мехен (концепція морської сили»). К. Хаусхофер («Новий Євразійський Порядок»), Н. Спайкмен (імперська геостратегія); «А. Шлезінгер, Г. Кіссінджер, З. Бжезінський та формування американської геополітичної школи. Вагомі підходи до виявлення суті та принципів геополітики, Геоekonomіка як інструмент перерозподілу важелів впливу на світовій арені.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1 [с.32-62], 3[с.49-68], 4 [с.8-66], 5 [с.46-80]

Додатковий: 6 [с.77-103], 8 [с.38-91], 14 [с.59-84], 18[с.13-38]

Інтернет – ресурси: 26-33

Тема 3. Геополітичні та гео економічні інтереси у відносинах держав Європейського Союзу

Геополітичні та гео економічні аспекти утворення і розвитку ЄС. Партнери Європейського Союзу та їх вплив на геополітичну ситуацію. Геополітичні та гео економічні інтереси «Великої трійки». Геополітичні та гео економічні інтереси Великої Британії в регіонах світу. Геополітичні та гео економічні інтереси Франції в регіонах світу. Геополітичні та гео економічні інтереси Німеччини в регіонах світу. Геополітична та гео економічна ситуація в Середземномор'ї. Геополітичні та гео економічні інтереси країн Центральної та Східної Європи.

Основні геополітичні та гео економічні наслідки розширення ЄС на схід в 2004 р. Основні причини економічної кризи в країнах Південної Європи на сучасному етапі та антикризова зовнішньоекономічна стратегія ЄС. Фінансова криза – індикатор ефективності дій захисту інтересів. Засоби стримування падіння єврозони. Захисні валютні механізми відстоювання інтересів.

Національні інтереси Великобританії. Брексит. Поширення пандемії коронавірусу 2020 р. та спільні зусилля ЄС по її подоланню.

Євроінтеграція – проект, що отримав внутрішні та зовнішні виклики у 2021-2023 рр. Допомога місія ЄС біженцям з України 2022-2023 рр. Коаліція Рамштайн – дієвий військово-технічний механізм.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1 [с.62-107], 5 [с.80-156]

Додатковий: 6 [с.55-77], 8[с.129-188], 9[с.85-88], 13 [с.141-332], 21[р.54-87]

Інтернет – ресурси: 26-33

Тема 4. Геополітичні та гео економічні інтереси в зовнішній політиці держав Східної Європи: Білорусі та Молдови

Геополітичні та гео економічні інтереси Молдови на пострадянському просторі. Геополітичні та гео економічні інтереси Молдови в Європі. Євроінтеграційні зусилля Президента Молдови М.Санду. Поглиблення молдовсько-румунського співробітництва.

Геополітичні та гео економічні аспекти взаємовідносин між Білорусією і США. Геополітичні інтереси Білорусі в Азії, Африці та Латинській Америці.

Шляхи подолання економічної залежності від Російської Федерації.
Структура військового співробітництва Білорусі та РФ.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 2[с.59-82], 4[с.68-85],

Додатковий: 7 [с.128-140], 8[с.188-192], 12[с.7-23, 69-88], 13 [с.23-67], 14 [с.84-125]

Інтернет – ресурси: 27, 28, 31

Тема 5. Геополітичні та гео економічні інтереси в зовнішній політиці України

Геополітичні та гео економічні інтереси України на пострадянському просторі. Геостратегічний вектор на інтеграцію з ЄС. Геополітичні та гео економічні інтереси України в Центральній та Східній Європі. Геополітичні та гео економічні інтереси України у Причорноморському регіоні. Гео економічні інтереси України в Азії, Африці, Латинській Америці.

Україна в сучасному геополітичному середовищі. Геополітичне і гео економічне позиціонування України у стиковій зоні Балто-Чорноморсько-Каспійського простору.

Координація зусиль української влади по подоланню пандемії коронавірусу 2020 р.

Співпраця США та Великобританії з українським керівництвом напередодні та в час широкомасштабного вторгнення РФ 2022-2023 рр. в Україну. Особливі відносини України з Німеччиною. Геостратегічний вектор України у відносинах із Туреччиною

Список рекомендованих джерел:

Основний: 2 [с.22-40], 3 [с.96-152], 4 [с.68-85], 5 [с.207-213]

Додатковий: 6 [с.15-33], 8[с.207-242], 7[с.128-140], 11 [с.99-119], 12[с.23-47], 14 [с.28-59], 15 [с.4-15], 16 [с.12-29], 19 [с. 116-124]

Інтернет – ресурси: 26-35

Тема 6. Геополітичні та гео економічні інтереси у відносинах держав Південного Кавказу

Геополітичні та гео економічні інтереси Російської Федерації, ЄС та США на Південному Кавказі. Геополітичні та гео економічні інтереси Грузії. Геополітичні та гео економічні інтереси Вірменії. Геополітичні та гео економічні інтереси Азербайджану.

Стабільність держав Південного Кавказу та Транскаспійський міжнародний транспортний маршрут. Війна 2020 р. за Нагірний Карабах. Зангезурзький коридор та суцвіття інтересів світових та регіональних акторів. Антитерористична операція Азербайджану (вересень 2023 р.).

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1 [с.100-107], 2[с.11-22]

Додатковий: 8[с.258-273], 12[с.103-149], 13[с.67-95], 14 [с.125-187], 25 [с. 15-24]

Інтернет – ресурси: 28, 29, 35

Тема 7. Геополітичні та гео економічні інтереси у відносинах держав Центральної Азії

Геополітичні та гео економічні інтереси Узбекистану. Геополітичні та гео економічні інтереси Таджикистану. Геополітичні та гео економічні інтереси Туркменістану. Геополітичні та гео економічні інтереси Киргизстану. Причини і наслідки таджицько-киргизького конфлікту. Геополітичні та гео економічні інтереси Казахстану. Геополітичні інтереси США в країнах Центральної Азії. Геополітичні інтереси Російської Федерації в країнах Центральної Азії. Занепад впливовості Російської Федерації в регіоні. Зростання впливу Китаю в країнах Центральної Азії.

Геополітичні та гео економічні інтереси країн Центральної Азії в Афганістані. Геополітичні та гео економічні інтереси КНР у Казахстані.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 2[с.129-160], 4 [с.68-74],

Додатковий: 12[с.149-220], 13[с.95-132], 14[с.187-275]

Інтернет – ресурси: 28, 29, 35

Тема 8. Геополітичні та гео економічні інтереси в зовнішній політиці держав Східної, Південно-Східної та Південної Азії

Геополітичні та гео економічні інтереси КНР. Стратегічне, економічне та культурне значення Тайваню для КНР. Причини поширення пандемії коронавірусу 2020 р. Проти епідемічні заходи влади КНР.

Геополітичні та гео економічні інтереси Японії. Геополітичні та гео економічні інтереси Північної і Південної Кореї.

Національні інтереси Індії та Пакистану. Основні причини китайсько-індійського територіального конфлікту. Геополітичні та гео економічні інтереси В'єтнаму та М'янми.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1 [с.110-159],

Додатковий: 8[с.195-199], 9 [с.16-18], 10[с.19-128], 17 [с.252-307], 22

Інтернет – ресурси: 29, 30, 34, 35

Тема 9. Геополітичні та гео економічні інтереси у відносинах близькосхідних держав

Геополітичні та гео економічні інтереси Саудівської Аравії та Катару. Геополітичні та гео економічні інтереси Туреччини. Геополітичні та гео економічні інтереси Іраку та Ірану. Гео економічна стратегія Ірану у подоланні наслідків дії міжнародних санкцій. Геополітичні та гео економічні інтереси Ізраїлю. Геополітичні та гео економічні інтереси Лівану та Сирії.

Дипломатичну діяльність ЄС на Близькому Сході. Вплив курдської проблеми на іраксько-турецькі відносини

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1 [с.110-159],

Додатковий: 8[с.199-203], 9 [с.15-16, 35-39], 10 [с.128-183], 17[с.307-335]

Інтернет – ресурси: 27, 30, 35

Тема 10. Геополітичні та гео економічні інтереси в зовнішній політиці держав Африки

Геополітична ситуація на Африканському континенті. Гео економічні інтереси африканських країн. Вплив західних держав на геополітичний і гео економічний простір Африки. Геополітичні та гео економічні інтереси країн Північної, Західної та Східної Африки. Геополітичні та гео економічні інтереси країн Південної Африки. Причини лідерства ПАР. Особливості геополітичного розташування Єгипту. Основні інтереси Європейського Союзу в країнах Африки. Країни Африки та світова спільнота у боротьбі з піратством біля берегів Сомалі та Нігерії. Ефіопія – стратегічний партнер США.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1[с.319-321]

Додатковий: 8[с.203-207], 9[с.53-55], 10 [с.184-238], 17[с.335-377]

Інтернет – ресурси: 27, 31, 32, 35

Тема 11. Геополітичні та гео економічні інтереси в зовнішній політиці США та Канади

Геополітичні та гео економічні інтереси США. Місце і значення Канади у зовнішній політиці адміністрації Президента США Д.Трампа. Причини взаємної зацікавленості США й Канади в безпековій та економічній співпраці. Основні механізми реалізації інтересів США у стосунках із Мексикою. Втрати США від пандемії коронавірусу 2020 р. Концепція протистояння демократій та автократій (Дж.Байден) та її реалізація.

Геополітичні та гео економічні інтереси Канади. Гео економічні інтереси Канади в Латинській Америці.

Партнерство Канади та Мексики. Геополітичні та гео економічні інтереси США. Втрати Канади від пандемії коронавірусу 2020 р.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1 [с.110-159], 5 [с.156-207]

Додатковий: 6 [с.33-55], 8[с.91-129], 9[с.24-26,27-28], 13[с.141-164], 21 [р.109-132], 22

Інтернет – ресурси: 32, 35

Тема 12. Геополітичні та гео економічні інтереси в зовнішній політиці держав Латинської Америки

Геополітичні та гео економічні інтереси в зовнішній політиці держав Латинської Америки. Геополітичні та гео економічні інтереси Бразилії. Геополітичні та гео економічні інтереси Аргентини.

Стратегічні інтереси КНР у Латинській Америці: основні механізми їх реалізації. Місце і значення Венесуели серед країн Латинської Америки. Гео економічні інтереси країн Карибського моря та механізми їх реалізації. Кубинський виклик для США. Геополітичні інтереси Колумбії.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1 [с.110-159],

Додатковий: 8[с.203-207], 9 [с.311-313], 10 [с.238-344], 17 [с.377-438]

Інтернет – ресурси: 32, 35

Тема 13. Геополітичні та гео економічні інтереси в зовнішній політиці Австралії та Нової Зеландії

Австралія-Велика Британія: особливості культурно-цивілізаційних зв'язків. Дипломатичні та торговельно-економічні відносини Австралії та США. Особливості економічного партнерства Австралії з Японією та Південною Кореєю. Діяльність Китайсько-австралійського форуму. КНР – провідний торговельний партнер Австралії. Індія – провідний політичний і економічний партнер Австралії. Еволюція міждержавних зв'язків Австралії та Індії, Монархії Перської затоки – торговельно-економічні партнери Австралії, Відносини Австралії з країнами-членами ASEAN. Роль Австралії в регіональних ініціативах США.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 1 [с.110-159], 5 [с.145-207]

Додатковий: 8[с.273-283], 9 [с.58-60], 17[с.366-377], 24[с.4-14]

Інтернет – ресурси: 29, 30, 35

5. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Основний (*)

1. Геополітика в постатях і термінах : підручник для студентів і аспірантів / М. Вегеш, М. Палінчак, В. Петрінко. – Ужгород : Видавничий дім «Гельветика», 2020. – 786 с.
2. Дорошко М.С. *Геополітичне середовище та геополітична орієнтація країн СНД. Навч. посіб.* – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 204 с.
3. Мадіссон В.В. *Сучасна українська геополітика. Навч. посіб.* – К.: Либідь, 2003. – 174 с.
4. Рокоча В. В., Одягайло Б.М., Терехов В.І. *Геоелектроніка та глобальні стратегії українського бізнесу. (антикризовий аспект). Навчальний посібник.* / В.В.Рокоча, Б.М.Одягайло, В.І.Терехов. Київ, 2017. – 350 с.
5. Шульга М. А. *Геополітика. Навч. посіб.* – К.: Київський університет, 2017. – 239 с.

Додатковий

6. Гальчинський А.С. *Україна – на перехресті геополітичних інтересів.* – К.: Знання України, 2002. – 180 с.
7. *Геоелектронічні сценарії розвитку і Україна : монографія / М. Згуровський [та ін.]; ред. А. Філіпенко.* - К.: Академія, 2010. – 328 с.
8. *Геополітика: Підручник / А. І. Кудряченко, Ф. М. Рудич, В.О. Храмов.* - К: МАУП, 2004. - 296 с.
9. *Геополітика: енциклопедія / Є.М. Суліма та ін.* – К.: Знання України, 2013. – 919 с.
10. *Головченко В. Регіоналістика: Азія, Африка й Латинська Америка.* – К., 2013. – 352 с.
11. *Губицький Л. В., Мельник Г. М. Торговельно-економічні відносини України та Республіки Польща (1991–2021) // Міжнародні відносини: теоретико-практичні аспекти.* К., 2021. Вип.8. – 250 с. - с.99-119.
12. *Дорошко М. Держави пострадянського простору у світовій політиці/ М.Дорошко, Н.Шпакова.* - К.: Знання, 2010. 228 с.
13. *Дорошко М. Країнознавство: Країни пострадянського простору, Європи та Північної Америки: навч. посіб.* - К.: Київський університет, 2012. 335 с.
14. *Дорошко М. Країнознавство. Країни СНД: навч. посіб.* - Київ: МАУП, 2007. 286 с.

(*) *Позначкою зірочка та курсивом відзначено позиції рекомендованих джерел, які присутні в бібліотеці ДТЕУ*

15. *Дорошко Микола. Неоголошені війни Росії проти України у ХХ – на*

- початку ХХІ ст.: Причини і наслідки / Микола Дорошко. – Київ : Ніка-Центр, 2018. – 196 с.
16. Ігнат'єва Т. Геополітика України в категоріях і поняттях: минуле та сучасність [Текст] : навч. посіб. [для студентів ВНЗ спец. "Політологія", "Історія України"]. - Кам'янець-Подільський : К-ПНУ ім. І. Огієнка, 2015. - 111 с.
17. Країнознавство: підручник / В. Головченко, М. Дорошко, П. Ігнат'єв та ін. - 2-ге вид., переробл. і доповн. - К.: Знання, 2012. 439 с.
18. Липкан В.А. Національна безпека України. – К.: Кондор, 2008. – 552 с.
19. Martsikhiv, K., & Shepelyak, L. (2020). ГЕОПОЛІТИЧНІ ЦІЛІ ТА ГЕОСТРАТЕГІЯ УКРАЇНИ. *Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. Серія "Питання політології"*, 37, 116-124. <https://doi.org/10.26565/2220-8089-2020-37-15>
20. Міжнародні відносини та світова політика: підручник / кер. авт. кол. В. Крушинський; за ред. В. Манжоли. - К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2010.
21. Brzezinski Zbigniew. *Strategic Vision: America and the Crisis of Global Power*. New York: Basic Books, 2012. - 208 pages.
22. *Biden's Vision of US-China Relations Begins to Take Shape (2020). Geopolitical Monitor.* <https://www.geopoliticalmonitor.com/bidens-vision-of-us-china-relations-begins-to-take-shape/>
23. Gogolashvili K. EU Soft Power and Armenia (R)evolution. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://gfsis.org/ge/eu-blog/view/832>
24. Doroshko M. S., But S. A. China-India's conflict of interest in the region of South Asia // Актуальні проблеми міжнародних відносин. 2020. Вип. 143. - С.4-14. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://apir.iir.edu.ua/index.php/apmv/article/view/3734/3406>
25. Nanavon A.S., Mamishova N. Sh. *GUAM transport corridor: politics vs. economics in international relations* // Актуальні проблеми міжнародних відносин. 2020. Вип. 143. - С.15-24. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://apir.iir.edu.ua/index.php/apmv/article/view/3747/3421>

Інтернет-ресурси

26. Головнокомандувач ЗС України https://www.facebook.com/CinCAFU/?locale=uk_UA
27. Європейська комісія ([European Commission, official website](https://commission.europa.eu/index_en)) https://commission.europa.eu/index_en
28. Організація з безпеки та співробітництва в Європі (Organization for Security and Cooperation in Europe (OSCE)) www.osce.org
29. Організація об'єднаних Націй (United Nations) <http://www.un.org/>

30. Програма розвитку ООН (UNDP) <http://www.undp.org>
31. Рада Європи (Council of Europe) <http://www.coe.int>
32. Спеціалізована установа ООН з питань освіти, науки, культури та комунікацій (UNESCO) <http://www.unesco.org>
33. Офіційний інформаційний портал Кабінету міністрів України «Коронавірус в Україні»). Режим доступу: <https://covid19.gov.ua/>
34. Центр системних досліджень при Університеті Джонса Хопкінса. Режим доступу: <https://www.jhu.edu/>
35. Білий дім. Адміністрація Президента США. (<https://www.whitehouse.gov/>)

6. ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
програми дисципліни «Національні інтереси у світовій геополітиці та
геоекономіці»

Погоджено

Завідувач кафедри філософії,
соціології та політології

_____ А. А. Кравченко _____

« _____ » _____ 2023р. « _____ » _____ 2023р.

Погоджено

Гарант освітньої програми
«Політологія міжнародних
відносин»

_____ А.М. Міщенко _____

« _____ » _____ 2023 р. « _____ » _____ р.

Погоджено

_____

« _____ » _____ 2023р. « _____ » _____ 2023р.

Погоджено

_____

